

PIYANO DÜETLERİ VE PIYANO ENSEMBLE KONUSUNDA YURTİÇİNDE VE YURTDIŞINDA YAPILAN ÇALIŞMALARIN İNCELENMESİ

Ömer Alper ERDOĞAN

Piyano Öğretmeni, Mersin Nevit Kodallı Güzel Sanatlar Lisesi Piyano Öğretmeni, alpererdogan@yahoo.com, ORCID: 0000-0002-0774-8658

Ebru TUNCER BOON

Doç. Dr., Dokuz Eylül Üniversitesi Buca Eğitim Fakültesi Müzik Eğitimi A.S.D. ebru.boon@deu.edu.tr, ORCID: 0000-0002-8119-2256

Erdoğan, Ömer Alper ve Tuncer Boon, Ebru. "Piyano Düetleri ve Piyano Ensemble Konusunda Yurt içinde ve Yurtdışında yapılan Çalışmaların İncelenmesi". idil, 102 (2023 Şubat): s. 217-233. doi: 10.7816/idil-12-102-07

ÖZ

Piyanoda birden fazla kişinin birlikte seslendirme yapabilmesini sağlayan düet ve ensemble çalışmaları piyanistlere solo çalışmalarda edinemeyecekleri olanaklar sunmaktadır. Bunlar: dinleme, klavyeyi paylaşma, ortak bir dil oluşturma, birlikte çalışma ve farklı bir repertuar ile tanışma gibi ilk akla gelen katkılardır. Daha önce solo piyanoda ilerlemiş öğrencilerin düet ve ensemble çalıştıklarında farklı bir repertuar ile karşılaştıkları, birliktelik becerilerini geliştirdikleri, piyano çalışmaktan daha çok keyif aldıkları görülmektedir. Günümüzde piyanonun evlerde ve eğitim merkezlerinde yaygınlaştığı, müzik eğitimcisi ve araştırmacılarının da piyano düetleri ve piyano ensemble'ları konusunda yaptıkları çalışmaların sayılarının arttığı görülmektedir. Bu artış, çalışmaların incelenmesi ve sınıflandırılarak içerikleri hakkındaki bilgilerin düzenli bir şekilde sunulması gerekliliğini doğurmuştur. Bu amaçla yurt dışı ve yurt içinde yayınlanmış olan düet, duo, dört el, piyano ensemble konusunu içeren araştırmalar incelenmiştir. Araştırma, doküman incelemesi yöntemi ile gerçekleştirilmiş ve incelenen çalışmalar piyano eğitimine olan katkıları, uygulama içerip içermemeleri, araştırmada kullanılan yöntemler, literatüre sağladıkları katkılar ve ulaşılan sonuçlar açısından değerlendirilmiştir. Araştırmada elde edilen verilere göre yurtdışı kaynaklı çalışmaların sayıca ülkemizde yapılanlardan çok fazla olduğu ve çok eski tarihlere dayandığı görülmüş; ülkemizde yapılan çalışmaların ise çok daha yeni tarihlere dayandığı, sayılarının az olduğu ve akademik amaçlı çalışmalar olduğu bilgisine ulaşılmıştır. Ayrıca ülkemizde yapılan çalışmaların başlangıç düzey piyano eğitimini hedeflediği görülmüştür. Tüm bunlara ek olarak gerçekleştirilen çalışmaların çok büyük kısmının betimleme amaçlı gerçekleştirildiği bilgisine ulaşılmıştır.

Anahtar Kelimeler: Düet, Duo, Dört el piyano, Piyano Ensemble, Piyano düetleri.

Makale Bilgisi:

Geliş: 27 Eylül 2022

Düzeltilme: 10 Aralık 2022

Kabul: 4 Ocak 2023

Giriş

İnsanoğlu tarih sahnesinde var olduğundan itibaren etrafındaki nesnelere ses elde etmiş ve onları çalgı gibi kullanmıştır. İnsan seslerine farklı renk ve ifadeleri ile ahenk katan çalgıların ortaya çıkışı ise insanlık tarihi ile paralellikler göstermekte ve çok eskilere kadar uzanmaktadır. Öyle ki kazılarda elde edilen ilk flütler 45-60 bin yıla tarihlendirilebilmektedir (Onuk, 2019:180). Çalgıların gelişimi ve sınıflandırılması ile ilgili görüşler incelendiğinde ise tarihin en eski dönemlerine kadar gidilmektedir. Örneğin Flavius Magnus Arelius'un (485-575) "*De Arbitus Ac Diciplinis Liberalium Litterarum*" adlı eserinin "*De Musica*" adlı metninde çalgılar *Idiophnes* (kendiliğinden ses üretenler), *Chordophenes* (Telli Çalgılar), *Aerophones* (hava yoluyla ses üretenler) şeklinde üçe ayrılmıştır (Işıktaş, 2018: 7). Telli çalgılara zamanla klavye eklenmesi ile klavyeli çalgıların ortaya çıktığı ve en son olarak da piyanonun tarih sahnesinde yerini aldığı görülmektedir. Piyano çok sesliliği, eşlik yapabilmeye olanak sağlaması, akort sorunu yaşatmaması, birlikte çalmak için uygun olması gibi birçok nedenden dolayı sevilmiş ve yaygınlaşmıştır. Bu durum piyano'nun eğitsel müzikteki önemini de arttırmıştır. Diğer çalgılardan farklı olarak aynı çalgıda iki kişi çalınabilme olanağını sağlaması piyanoya eğitsel anlamının yanında çok önemli bir sosyal değer de katmıştır. Birlikte çalma olgusunun ilk ortaya çıkışı ile ilgili olarak kesin bir bilgi bulunmamaktadır. Ancak bir klavyede iki kişinin dört el çalması için ilk yayınlanan eserlerin Nicholas Carlton ve Thomas Tompkins isimli iki İngiliz besteciye ait olduğu ve ilk kez 1777 yılında Schott Edisyon tarafından basıldığı bilinmektedir (Kasap, 2006: 175). Bu eserlerin daha piyanonun gelişmediği bu dönemlerde daha küçük klavyeye sahip olan klavsen için yazılmış oldukları gerçeği insanların birlikte çalmaya olan ilgisini gösteren bir durumdur. Aynı enstrümanda iki kişinin seslendirme yapabilmesini sağlayan tek çalgı piyanodur. Sağladığı bu olanaktan dolayı CD, radyo, TV gibi teknolojilerin olmadığı dönemlerde piyano çok popüler olmuştur. Mozart, Haydn, Clementi gibi isimlerin de klasik dönemde düet besteledikleri, hatta Mozart'ın dokuz yaşındayken kız kardeşi Nannerl ile çalmak için düet yazdığı bilinmektedir (Arganbright & Weekley, 2007:16). İnsanların ev toplantılarında birlikte müzik yapma ve paylaşma amacıyla piyano başında toplanmaları ve düetler çalmaları ile 19.yüzyıl başına kadar popülerliği devam eden bu durum, o zamanlarda çok olağan bir eğlence ve sosyal bir birliktelik sağlamıştır.

Konunun terminolojik tanımlamalarına bakıldığında kesin bir cevap almak mümkün olmamaktadır. Kelime anlamı açısından "düet" in italyanca "duetto", latince karşılığı "iki" anlamına geldiği ve iki icracının oluşturduğu topluluk olarak kullanıldığı görülür. Düet kelimesi 1780- 1830 yıllarında hem bir piyanoda dört el hem de iki piyanoda yapılan seslendirmeler için kullanılmıştır (Kasap, 2006:176). Günümüzde "piyano düeti" denildiğinde bir piyanoda iki icracının "dört el ile" seslendirmesi, "Düo" ise iki piyanoda iki icracının gerçekleştirdiği seslendirme için kullanılması yaygındır (Kasap, 2006:176; Eminova, 2020:179). Ensemble ise fransızca kökenli bir kelimedir okunuşu "ansamble" (ansambl) şeklinde ve anlam karşılığı "topluluk" tur. Daha çok oda müziği grupları gibi birkaç icracının birlikteliğini ifade etmek için kullanılmaktadır ("tureng", t.y.; "Cambridge Dictionary", t.y.). Bu anlamda piyano ensemble denildiğinde piyanolu topluluk ifade edilmektedir ve kaç kişi ile kaç el ile icra edileceği ifadesi eklendiğinde durum daha net anlaşılmaktadır. Bu nedenle aşağıdaki gibi bir anlatım kaç kişinin kaç enstrümanda seslendirme yapacağına anlaşılmada aslında açıklık ve netlik için daha uygun olduğu görülebilir. Bu şekilde bir ifade ve eser örneği şöyle incelenebilir: bir piyanoda dört el ile iki icracının ensemble'na örnek A. Rowley "piyano için üç düet" adlı eseri, veya iki piyanoda iki icracının dört el ile ensemble'na örnek: "F. Poulenc Capriccio" adlı eseri örnek gösterilebilir. Burada "iki icracı iki piyano" şeklinde bir ifade uzun olmasına karşın hataya izin vermemekte ve doğru anlaşılmayı sağlamaktadır.

Literatürde bunu dışında da örneklere rastlanmaktadır. Mesela “modifikasyon” ifadesi aslında eserlerin piyano, el ve icracı sayısına göre uyarlandıkları anlamına gelmektedir. (Eser örneği: A. Borodin “Paraphrases” dan “Polka” 3 el için modifikasyonu aslında iki kişinin dört el ile seslendirmesi için bestelenmiş bir eserin üç icracı ile bir piyanoda üç el ile seslendirilmesi için düzenlendiğini ifade etmektedir. Sonuç olarak günümüzde bir piyanoda iki piyanistin icrası yani dört el seslendirme durumunun sıklıkla “düet” olarak adlandırıldığı görülse de uygulamada sıklıkla dört el şeklinde ifadenin tercih edildiği görülür (Ayan Kömür ile kişisel iletişim, 21 Eylül 2022 Mersin). Seslendirmeye bir piyano daha eklendiğinde bu durum düo olarak adlandırılmakta ve “ensemble” yani topluluk icrası olarak değerlendirilmekte ve kabul edilmektedir (Eminova, 2020:79). Aslında bu açıdan bakıldığında ensemble kelimesinin hem düetleri hem de diğer varyasyonları kapsamı açısından en geniş ifade olduğunu söylemek mümkündür. Bu metinde tutarlılık olması açısından bir piyanoda dört el için “düet” bunun dışındaki iki piyano ile ve piyanolu topluluklar için “ensemble” kelimesi tercih edilecektir.

Piyano düet ve ensemble’leri 18. yy.’ın ikinci yarısına kadar en parlak dönemini yaşamıştır. Bu durum, piyano çalgısının ses olanaklarının genişlemesiyle tüm orkestrayı kapsayan bir aralığa ulaşması, sanayileşme ile piyano üretiminin yaygınlaşması ve ucuzlaması, Napolyon savaşları ile 1792-1814 yılları arasında Avrupa’da ortaya çıkan ekonomik zorluklar nedeniyle orkestraların şartlarının kötüleşmesi ve dolayısıyla ev toplantılarında piyano ile müzik yapılmaya başlanması ile doğrudan ilgilidir. Bu dönemde her tür ve formda eserlerin dört el ve iki piyano için düzenlendiği görülmektedir. Bu çalışmalar, Haydn, Beethoven, Schumann, Schubert’in senfonik eserlerinden, Liszt’in senfonik şiirlerine, çeşitli opera ve operetlerin bir piyanoda dört el ve iki piyanoda ensemble için düzenlemelerinden bestecilerin bu tür için özel olarak besteledikleri eserlere kadar geniş bir yelpazeyi kapsamaktadır.

Böylesine bir üretim çeşitliliği ve materyal çokluğu da doğal olarak piyano eğitime ve öğretiminin niteliğine ve yöntemlerine yansımıştır. Piyanoda birlikte çalmaya dair çalışmaların sayısının artması ve üretilen materyallerin derslerde sıklıkla kullanılmasıyla da düet ve ensemble lerin piyano eğitime sağladığı katkıları anlama çabaları artmıştır. Bu nedenle, düet ve ensemble ile ilgili yapılan çalışmaların büyük bir kısmını bu çalışmaların katkılarına dair piyanist ve eğitimcilere ait görüşlerden oluştuğu görülmektedir. Bütün bu gelişmeler düet ve ensemble çalışmaları araştırmacıların ilgisini çekmiş ve bu alana dair literatürde onlarca çalışma birikmiştir. Bu çalışmaların da piyano düet ve ensemble çalışmalarının piyano eğitime ve literatürüne katkıları açısından: *Hangi noktalara değindiği? Ne amaçla yazıldığı? Sonuçlarının alana katkılarının ne olduğu?* gibi sorular bağlamında değerlendirilmesi ve sentezinin yapılması da söz konusu alan ile ilgili güçlü noktaların özellikle vurgulanması ya da varsa boşlukları ve eksikleri görebilmek açısından da oldukça önemlidir. Bu çalışmanın amacı da piyano düet ve ensemble çalışmaları ile ilgili olarak yapılan araştırmaları bir literatür incelemesi bağlamında ele alıp bu alana geniş bir perspektifle katkı sağlamaktır.

1.Problem Durumu

Piyano, eğitim sürecinde ve sonrasında genel olarak bireysel çalışılan bir çalgıdır. Ciddi bir disiplin ve süreklilik gerektiren piyano eğitiminde öğrencinin teknik ve müzikal olarak iyi bir düzeye gelmesi yıllar almaktadır. Çoğu piyano öğrencisi dikkatini ve zamanını solo piyano literatürü performansına vermektedir ve bireysel çalışmalarıyla geçirmektedir (Kalkanoğlu ve Özparlak, 2018: 612). Ancak birliktelik davranışları olarak ifade edebileceğimiz uyum, sayma birlikte seslendirme, ses dengesi gibi unsurları sağlamak, piyanoda ortak bir

dil oluşturmak gibi davranışlar ancak düet ve piyano ensemble çalışmaları ile gerçekleştirilebilmektedir. Solo çalışmalara göre daha fazla dikkat, çalışma ve zaman gerektiren düet ve piyano ensemble konusu ile ilgili olarak son yıllarda ülkemizde ve yurtdışında birçok araştırma yapıldığı görülmektedir. Bu araştırmaların ele alınması esnasında temel olarak piyanoda düet ve ensemble konusu ve piyano eğitimi ile ilgili olmalarının yanı sıra farklı disiplinleri içeren hatta disiplinler arası çalışmaların da piyanoda düet çalma ile ilişkilendirildiği, düet çalmanın katkılarına dair sonuçlara ulaşıldığı görülmüştür.

Bu nedenle düet ve piyano ensemble konusunda yapılan çalışmaların sınıflandırılması ve incelenmesi gerekli görülmüştür. Çalışmalar piyanoda düet ve ensemble konusu ile ilgili olanlardan başlayarak sıralanmıştır. Odak noktası piyano düetleri ve ensemble olan çalışmalar öncelikle piyano ile bir uygulama içerip içermemeleri, uygulama yapılanların hangi yaş grubu ve çalma düzeylerinde oldukları, çalışmada ulaşılan sonuçlar ve sonuçlarda hangi noktalara dikkat çektikleri şeklinde incelenmiştir. Uygulama içermeyen araştırmaların ise amaçları ve ulaştıkları sonuçlar aynı ve farklı yönleri üzerinde durulmuştur.

Bundan başka farklı disiplinler için yapılan çalışmalar da bulunmaktadır, bu çalışmalar amaçladıkları noktalar ve piyanoda düet seslendirme ile ilgili olarak ulaşılan sonuçları açısından değerlendirilmiştir.

Bu araştırma, piyanoda düet ve ensemble konusu ile ilgili olarak yurtdışında ve yurt içinde yapılan çalışmaların sınıflandırılması, öne çıkan özelliklerinin vurgulanması, bu alanda yapılacak yeni çalışmalara bir yön çizmesi ve eksik görülen alanları belirlemesi açısından önemlidir.

Bu amaçla, literatür taraması yapılmış ve döküman incelemesi ile aşağıdaki sorulara cevaplar aranmıştır:

1. Yurtiçinde ve yurtdışında düet ve piyano ensemble konusunda yapılmış çalışmaların amaç ve içeriklerinin neler olduğu?
2. Bu çalışmaların hangi sonuçlara ulaştıkları?

1.2. Sınırlılıklar

Çalışma, araştırmacının ulaşmış elde edebildiği dört el piyano, düet, düo, piyano ensemble konusunda yapılmış makale ve araştırmalarla ve ulaşılabilen yerli ve yabancı kaynaklarla sınırlıdır. Konu ile ilgili olan performans kayıtları CD, kitap ve eser incelemeleri ve piyano dışında başka çalgılar için yapılmış olan düet ve ensemble çalışmaları araştırmacının dışında bırakılmıştır.

2.Yöntem

2.1. Araştırma Modeli

Araştırmada veri toplama yöntemi olarak doküman incelemesi yapılmıştır. Doküman incelemesi doğrudan gözlem ve görüşmenin olanaklı olmadığı durumlarda araştırmacıya büyük avantajlar sağlayan bir araştırma yöntemi olarak kullanılabilir. (Şimşek ve Yıldırım, 1999: 140).

Döküman incelemesi araştırılması hedeflenen olgu ve olgular hakkındaki bilgileri içeren yazılı materyallerin analizini kapsamaktadır. Genel olarak antropoloji, tarih ve dilbilimcilerin görüşmenin mümkün olmadığı durumlarda kullandığı bir araştırma yöntemi olarak bilinmesine rağmen diğer nitel yöntemlere destek amacıyla ve çalışmanın güvenilirliğini arttırmak için de kullanılabilir. Sosyal bilimlerde çok önemli kuram

ve çalışmaların doküman incelemesi ile gerçekleştirildiği bilinmektedir. Örneğin Weber'in "din sosyolojisi" ve "kapitalizmin temelleri" adlı çalışmaları, mezheplere ait küçük ilan ve notlara dayanmaktadır. Durkheim'in "din" ve "intihar" ile ilgili çalışmalarında resmi istatistik kayıtları incelenmiştir (Şimşek ve Yıldırım, 1999:143-144).

Yazılı metinlerin incelenmesi üzerinde çalışılan materyallerin ve dolayısıyla araştırmanın geçerliğini ve kalitesini arttıran bir durumdur ancak doküman incelemesinde hangi dökümanların incelendiği, konuya yapacağı katkı açısından büyük önem taşımaktadır (Şimşek ve Yıldırım 1999: 143-144). Örneğin bu çalışmada piyano ile ilgili olarak düet, düo ensemble dört el piyano gibi temel önemdeki anahtar kelimelerin taranması ile elde edilen dökümanların analizinin yapılması sırasında düet kelimesinin piyano ve müzik dışındaki alanlarda da kullanıldığı görülmüş, konu ile ilgili dağınıklık oluşturmaması amacıyla bu çalışmalar makalenin dışında bırakılmıştır. Bu durum eldeki verileri sınıflama açısından ve amacı doğru vurgulayabilmek ve örneklemek için de önem taşımaktadır.

Araştırmada elde edilen veriler, ülkemizde piyano ensemble konusunda yapılan çalışmaların sahip olduğu özellikler ve yurtdışında piyano ensemble konusunda yapılan çalışmaların sahip olduğu özelliklerin sınıflandırılmasıyla elde edilmiştir. İlgili başlıklar altında bulgular ve yorum kısmında verilmiştir.

3. Bulgular Ve Yorum

3.1.Yurtdışında yapılmış olan ve piyano ve piyano eğitimi ile ilgili düet ve ensemble konusundaki çalışmalar.

İncelenen çalışmaların amaç ve içeriklerine dair yapılan sınıflandırılmasında öncelikle yurtdışı çalışmalar ele alınmıştır. Bunun nedeni yurtdışı kaynaklı çalışmaların sayıca çok daha fazla olmaları ve tarih olarak yurtiçi çalışmalardan çok daha eskiye dayanmalarındadır. Örneğin ulaşılabilen en eski kaynak 1925 tarihine ait bir yurtdışı makaleye en erken 2006 yılına gidilebilmektedir. Bu yazıda araştırma yazılarının konu bütünlüğü daha ön planda tutulmuş bu nedenle kronolojik sıralama ikinci planda kalmıştır.

Yurtdışı kaynaklı çalışmaların konuya yaklaşım açısından ve üretilen araştırma sayısı bakımından farklılık içerdikleri görülmektedir. Yurtdışı kaynaklı çalışmalarda düetler ile empati bağlantısı ve piyanistlerin birbirleriyle kurdukları iletişim üzerine kurgulanan çalışmaların diğer çalışmalara göre farklı ve çeşitli yaklaşımlara sahip oldukları dikkati çekmektedir. Bu nedenle anlatımda öncelikle "empati" konusunu araştıran çalışmalardan başlanmıştır Bu bağlamda "Düet çalışmalarında empati ilişkisi ve iletişim becerisi nasıl kurulmaktadır?" Sorusuna cevap arayan çalışmalardan iki piyanist arasındaki ilişki ve iletişimin konu edildiği bir çalışma Davidson ve Williamson (t.y.) tarafından yapılmıştır. Bu çalışmada birbirini hiç tanımayan iyi düzeyde iki piyanist konser amacı ile bir araya getirilmiş, prova ve sonrasında iletişim kurmaları tamamen engellenmiştir. Sözlü iletişimin tamamen kesilmiş olmasına rağmen piyanistlerin müziksel bilgi göndermeyi – almayı ve değiştirmeyi tersine çevirebildikleri ve repertuarı her şeye rağmen yine de çalabildikleri gözlemlenmiştir. Araştırmacılara göre piyanistlerin çalma düzeyinin çok yüksek olması ve konser amacıyla bir araya gelmiş olmaları gibi motivasyon ve tecrübe etkenlerinin, birlikte çalma konusundaki engelleri aşmada kolaylık sağladığı düşünülmektedir.

Empati ve iki piyanist arasında kurulan empatik bağ üzerine yapılan Keller, Knoblich ve Repp (2007)'in çalışması da ele alınabilir. Bu çalışmada piyanistlerin kayıtları yapılmış ve piyanistlerin kendi kayıtlarına senkronize şekilde çalmaları ve kayıtlarını tanımları beklenmiştir. Sonuçta piyanistlerin kendi kayıtlarını diğer seslendirmelere göre daha kolay tanıdıkları ve kendi kayıtlarına daha senkronize şekilde eşlik edebildikleri

görülmüştür. Bu makale çalışmasında iki piyanist arasında kurulan empatik bağın incelendiği ve empati ve senkronizasyon ilişkisi ile ilgili olarak anlamlı bir ilişki saptandığı görülmektedir.

Benzer bir yaklaşıma sahip çalışmalardan olan Kawase (2013)'nin araştırmasında ise piyanistlerin birbirlerini görmeden çalmaları için farklı birkaç senaryo hazırlanmış ve kurgulanan engellemelerle piyanistler arasında kurulan empati ilişkisinin müzikal senkronizasyona olan etkileri değerlendirilmiştir. Engeller kalkıp, birbirlerinin icrasını serbestçe görebildiklerinde ise piyanistlerin daha iyi senkronize oldukları, tamamen engelleme davranışının ise senkron tuturmada sorunlara yol açtığı tespit edilmiştir. Sonuçlardan bazıları karşılıklı bakışın piyanistler için önemli olduğu, karşılıklı bakışın fermata, gibi keyfi gecikmelerde piyanistlere destek olduğu, piyanistlerin bu gibi ipuçlarını senkron tuturmada kullandığı şeklindedir (Kawase, 2013: 527).

Düet icrası, iletişim ve empati ilişkisini araştıran başka bir çalışma da Haddon ve Hutchkinson (2015)'un çalışmasıdır. Haddon ve Hutchkinson (2015), iki piyanistin düet çalışmalarından sonraki düşüncelerini not almışlar ve bu notlardan yola çıkarak iki piyanistin empatik bir ilişki kurdukları ve bu ilişkinin geçirilen zamanla doğru oranlı olarak güçlendiği sonucuna ulaşmışlardır. Çalışmanın kurgulanması şöyle gerçekleşmiştir: Birbirlerini tanıyor olmalarına ve daha önce çalışma hayatında birlikte olmalarına rağmen birlikte düet çalışması yapmadıkları için Beethoven dördüncü Senfoni'nin piyano için düzenlenmiş düet halini çalıştıkları dört aylık süreçte "yaratıcı yazma" adını verdikleri bir not alma süreci geliştirmişlerdir. Bu süreç sonucunda tekrarlanan kelimelerden oluşturulan kodlamalar ve bunların değerlendirilmesi sonucunda iki piyanistin icra sırasında kurdukları empatik iletişimlerinin, çalışma için geçirilen süreyle doğru oranlı olarak anlamlı bir ilişkiye sahip olduğu sonucuna varılmıştır (Haddon ve Hutchkinson: 2015 149-150).

Piyano eğitiminde düet seslendirmenin, teknik ve müzikal faydalarını tartışan diğer çalışmalarda ise partnerin partisine olan farkındalığı artırma, kendi partisi ve partnerin partisi ile ilişki kurma, dikkatli dinleme, uyum, motivasyon, ritmik kontrol ve birlikte çalışmaya dair olan etkiler (liderlik becerisi, iletişim kurma) faydalarına dair konular öne çıkmaktadır örneğin "How to Play Duets with Piano" (2016), ve Joubert (2020) bu çalışmalar arasında öne çıkanlardandır.

Ayrıca düetler ile genel bilgi veren betimsel özellikte çalışmalar da karşımıza çıkmaktadır, bu tarzda olan çalışmalarda düetlerin kısa tarihi ile ilgili genel bilgi verilmekte, düetlerin faydalarına dair örnekler sıralanmaktadır. Bu çalışmalar bazı özellikleriyle birbirlerine yaklaşmakta ve ortaklıklar içermelerine rağmen bazı yönleriyle de ayrılabilirlerdir. Örneğin: Steward (2006) ve Gallaway ve Kirchner (2012) bu tipte olan çalışmalara örnek verilebilir. Steward (2006) daha genel bilgi vermekte ve düetlerin tarihsel önemi üzerinde dururken, Gallaway ve Kirchner (2012) piyano eğitimindeki yeri üzerinde durmakta ve düetlerin deşifre hızını arttırdığı, sosyal anlamda öğrencileri yakınlaştırdığı, takım çalışması fikrini oluşturduğu, müzisyenlik yeteneklerini geliştirdiği, pozitif bir öğrenme ortamı oluşturduğu bilgilerini vermektedirler (Gallaway ve Kirchner, 2012, 16-17). Ancak bu bilgiler kişisel yaşanmışlıklara veya görüşlere dayanmakta kanıt için bir çalışma sunulmamaktadır. Örneklerle devam edilirse aynı şekilde Foster (2006) da bu kategoriye girebilir. Foster (2006) tarihsel noktalar üzerinde fazla durmamakta düetlerin piyano eğitimindeki değerine vurgu yapmaktadır. Eğitmeni olarak on ayrı basamak şeklinde piyano düetleri çalışmanın faydalarını sıralamakta ve bunlar "düetlerin öğrencilere düşünme ve dinlemeyi farklı bir biçimde öğrettiği, düetlerin muhteşem bir deşifre geliştirme aracı olduğu, düetlerin öğrenciye partneriyle birlikte çalışmayı öğrettiği, düetlerin liderlik becerisi kazandırdığı, düetlerin ritmik kontrol sağlamayı öğrettiği, düetlerin pedallama becerisi ve kontrolü üzerinde farkındalık sağladığı, düetlerin öğrencileri farklı bir repertuar ile tanıştırdığı, düetlerin öğrencilere birlikte müzik yapabilmeye

olanağı sağladığı, düetlerin öğrencilere konsantre olabilmeye açısından daha fazla cesaret verdiği ve düetlerin diğer çalışmalardan daha eğlenceli olduğu" şeklindedir (Foster, 2006:86).

Kişisel tecrübelerine ait bilgilerin aktarıldığı tarzdaki çalışmalardan biri olan Waltz (1954) ise düetlerin tarihi, nasıl ortaya çıktığı? konularına hiç değinmeden "*ensemble playing*" başlığı altında birlikte çalma ile ilgili noktalara değinmekte, düet seslendirmenin icracıdan talep ettiği çeşitli zorluklardan bahsetmektedir. Bunlar icracının yaşayacağı seslendirme ve oturma alanını paylaşmadan başlayan ve ortak bir dil oluşturma ve stil ve pedallamaya kadar geniş bir yelpazeyi içeren geniş bir içerik olmaktadır. Araştırmacının sunduğu bilgilerden vücudun üst kısmını ayarlamının gerekliliği, yani sallanmadan durmanın, yandaki partneri sıkıştırmadan, üst vücudu bazen geri çekmenin gerekliliği, yerine göre son derece düşük bilek duruşuyla parmakların sadece ucu ile dokunarak çalabilmeyi gerektiren fiziksel farkındalıkların gerektiği gibi bilgiler edinilebilmektedir (Waltz, 1954: 2).

Yukarıda bahsedildiği üzere piyano eğitimcisi olarak düet çalma ve piyano ensemble edebiyatı uygulamalarının detayları ve eğitimdeki önemini vurgulayan çalışmaların yanı sıra, icracıların kendi çalışma ve sahne deneyimlerini yansıttıkları çeşitli çalışmalar da karşımıza çıkmaktadır. Örneğin, Henderson (1925) ve Kandell (1982) çalışmalarında, aktif piyanistler olarak düetlerin icrasında yaşanan zorluklara değinmiş ve bunların aşılması konusunda bilgiler vermişlerdir. Bu çalışmalarda öne çıkan tavsiyeler, öncelikle öğretmenin kendisinin de sahne piyanistliği yapması ve edindiği tecrübeleri öğrencilerine aktarmasının önemi, öğrencilerin çok zorluk yaşadıkları oda müziği konusunda düet ve ensembleler seslendirmenin bu türü tanımak için önemli bir fırsat olduğu, düet ve ensemble çalmanın aslında keşfedilmemiş bir alan olduğu ve asla küçümsenmemesi gereken çok fazla derinliğe sahip bir alan olduğu şeklindedir.

Ayrıca kendileri de bir düet piyanisti ve sıkça düetler ve ensembleler seslendiren piyanistler olduklarından dolayı farklı bir bakış açısıyla bilgilerini aktaran Pridonoff (2007), Sasanfar (2013) ın çalışmaları da uygulamada yaşanan aksaklıklar, yaşanabilecek sorunlara dair çözüm önerileri ve üst düzey düet birlikteliği ve sahne piyanistliği bakış açısıyla verdikleri öneriler açısından önem taşımaktadır. Mesela üst düzey düet çalışmalarında derinlikli ve araştırmacı şekilde çalışmanın zor ve keyifsiz bir çalışma olduğunu, bunun ancak sürekli birliktelik yaşayabilen evli, ikiz veya beraber olan müzisyenler için nispeten daha kolay olabildiğini, dört el çalmanın piyano çalgısının doğasından ötürü bir piyanistin diğerini örtmesine-engellemesine neden olabildiği, bu durumun ancak beraber çalışmalarla giderilebildiğini, pedal ile ilgili olarak armonik fikirlerin duyulmasında pedalin devasa derecede önemli olduğunu ve tek bir kişi gibi çalabilmenin, solo partideki melodik çizgi takibi ile bas partisindeki armonik etkinin dengesini sağlamanın ciddi derecede özen ve dikkat istediğine değinmektedir.

Aynı konuya değinen kendisi de performans sanatçısı ve düet piyanisti olan Sasanfar (2013) ise düetler sayesinde birlikte müzik yapma imkanlarının piyanisti sınırsız öğrenme seçeneklerine götürdüğünü, şan olsun, başka bir enstrüman ile yapılan düet çalışmaları olsun, isterse iki piyanolu ya da aynı piyanoda dört el çalışması olsun birlikte yapılan her çalışmanın müzisyene farklı faydalar sağladığı bilgisi verilmiştir. Araştırmacı, piyano öğreniminin ilk yıllarında yapılan düet ve ensemble çalışmalarının öğrencileri çok sosyalleştirdiği, birlikte müzik yapma keyfini arkadaşıyla paylaşma olanağı sağladığı, birlikte iş yapma yeteneğini geliştirerek ileride öğrencilerin kariyer olanaklarında önemli faydaları bulunduğuna değinmiştir (Sasanfar, 2013: 25).

Kendisi piyanist olmayan ancak düet piyanistleri ile görüşerek onların görüşlerine yer veren Nicholas (2007) ise çalışmasında, düet piyanistlerinin fiziksel olarak birbirlerine yakın olmalarının, balans, güç dengesi ve

iletişim gibi konularda kolaylıklar sağladığını ve “dört eli tek kişi” olabilmek için bütünlük ve birlikteliğin bu anlamda önemli olduğunu ifade etmektedir (Nicholas, 2007:50).

Hem piyano eğitimcisi hem de icracısı olarak ele alınan, piyano düet çalışmaları ve dört el piyano edebiyatının önemini ve altını çizen bu çalışmalarda piyanistlik ve repertuar düzeyi, çalışma ve hazırlık süreçlerinin detaylı açıklanması, hangi nitelikteki ve yaş grubundaki öğrencilerle çalışıldığına dair detaylı ve sistematik açıklamalar bulunmadığı dikkati çekmektedir.

Bu çalışmalardan başka Bindman (2019)'ın Johann Sebastian Bach'ın Brandenburg konçertolarını iki piyano yerine neden bir piyanoda dört el için düzenlediği ile ilgili yaptığı makale çalışmasında dört el ve iki piyano için eser yazma ve seslendirmenin farklarını hem besteciler hem de icracıların bakış açısıyla görebilmek mümkün olmaktadır. Araştırmacı çalışmasında düet çalışmalarının öğreticiliği ve piyano eğitimindeki önemini vurgulamaktadır ancak yaptığı uyarılmanın iki piyano yerine tek piyanoda dört el için olmasındaki amacın kolay seslendirilebilmek ve daha fazla kişiye ulaşmak amaçlı olduğunu, okulların konser salonlarında sahnede iki piyanonun çok nadiren yer aldığı şeklindeki örnekleyen ifadesi bestecinin amacını net bir şekilde göstermektedir.

Veselinska (2019)'nın düet ve ensemble çalışmaları bir “yöntem” olarak ele alan ve yorumlayan tek çalışma olması ile tüm diğer çalışmalardan ayrılmaktadır. Sistematik ve düzenli bir yöntem olarak düet çalışılmasını öneren Veselinska (2019), bu çalışmaların faydalarına dikkat çekilmiş, bir yöntem olarak eğitimde sürekli uygulanmasına dair katkılarını vurgulanmış, düet ve iki piyano ile ensemble çalışmanın oda müziği becerilerini geliştirdiğini ifade etmiştir. Çalışmada dikkat çeken bir nokta da zeka geriliği olan ve kulağı zayıf ya da algılama güçlüğü olan öğrenciler için de dört el ve ensemble çalışmalarının kullanılmasını önermesidir. Ancak bu çalışma da belirli bir uygulama ve deneysel bir süreç içermemektedir ve kişisel öğretmenlik deneyimlerinin aktarıldığı çalışmalar kapsamındadır.

Uygulama içeren ve kalabalık sayılabilecek bir grupla gerçekleştirilen tek çalışma Hagita, Nishimoto & Oshima (2007)'nın yaptığı piyanoya yeni başlayan çocukların aileleriyle beraber düet çalabilmelerini sağlayabilmek amacıyla yazılan eşlik çalışması programı ve bir yazılım, bilgisayar ve dijital piyano desteğini içeren çalışmadır. Bu çalışmada Suzuki metoduna benzer bir şekilde ancak bu kez yazılım desteğiyle ailelerin öğrenciye eşlik edebilmesi sağlanmıştır. Öğrenci, anne ve babasıyla piyanoyu öğrenmekte ve düet çalışması yapmaktadır. Ancak burada düzeyin başlangıç olması ve yaşın çok küçük olması nedeniyle aslında gerçek anlamda bir düet çalışması değil, piyanoya yeni başlayan minik bir öğrenciler için yazılım ve bilgisayarlı uygulama desteğinin ve bu uygulamanın etkililiğinin değerlendirildiği bir araştırma olduğu görülmektedir.

Shockley (1982) çalışması ise yine betimsel özellikte ve öğretmenlik deneyimi içeren çalışmalara örnektir. Araştırmacı dört el çalışmalarının piyano eğitimine olan katkılarını sıralarken düetler sırasında öğrencilerin birbirleri için çaldıkça, dinledikçe ve birbirlerine cevap verdikçe, performans deneyimi kazandıklarını, eleştirel dinleme yeteneği geliştirdiklerini, böyle grup faaliyetlerinin dinamiği, denge ve ritmik cümle için hassasiyet ve duyarlılık geliştirdiğini, farklı çalma stilleri bireysel farklılıklar ve etkileyici çözümler teşvik edildiğinde, performansta bireysellik için zengin kaynaklar sağladığını; öğrencilerin bir pasajı çalmanın birçok yolunu duyduklarını ve her birinin farklı estetik etkilerinin farkına vardıklarını belirtmiştir.

Bestecilerin düet yazma stilleri üzerine araştırmalar olduğu da görülebilir mesela Lubin (1969) araştırmasında genel anlamda ülke ve stil göz etmeden tüm düet bestecilerini konu edinmiş; Landre (1983) Fransız bestecilerini, Landre (1982) tarihli çalışmasında ise Amerikalı düet ve iki piyano için ensemble besteleyen bestecileri incelemiştir. Bu çalışmaların içerisinde ise Arango (2013)'nın çalışması 14 ayrı Kolombiyalı bestecinin

düet ve iki piyano için ensemble eserlerini karşılaştırması ve zorluklarına göre katalog halinde sunması açısından farklılık içermektedir. Bu tipte çalışmalardan birisi de Ligeti'nin ensemble eserlerinin incelemesini gerçekleştirmiş olan Fayziyeva, Gumarov ve Ovchinnikov (2020)'un çalışmasıdır. Araştırmacılar bu çalışmalarında besteci Ligeti'nin modern yaklaşımlarını, poliritmik-polimetrik ve polimelodik ve polidinamik ifadelerinin çoğunun ensemble müziğinde de bulunduğunu ifade etmişler ve besteciye iyi tanıyıp doğru seslendirebilmek için 1-konser programlarına alınması, 2-ensemble çalışmaları ile tonal duygunun zenginleştirilmesi, 3- ensemble çalışmalarında gelişmek için yeni çalışma metodları bulunması gibi uygulama tavsiyelerinde bulunmuşlardır Fayziyeva, Gumarov ve Ovchinnikov 2020:16-17).

Tek bir besteci üzerine yapılan çeşitli çalışmalar da literatüre katkı sağlamaktadır mesela Kim (2016) Liszt'in senfonik poemlerini düetlere çevirirken izlediği yol üzerine bir inceleme gerçekleştirmiştir. McKay (1999) in çalışmasında ise Schubert ve kompozitör arkadaşı Hummel'in iki düetindeki armonik ve ritmik ortaklıklara dikkat çekilmiştir. Sadece tek besteci değil bir bestecinin sadece tek eseri üzerine yapılan bir çalışma da Chau On Ki (2018)'e aittir. Araştırmacı Haydn'ın bir düet eserini eğitimsel materyal içerikleri ritim, cümleme, artikülasyon, denge (balans) süslemeler ve koordinasyon başlıkları altında piyano eğitimine sağladığı katkılar açısından incelemesini yapmış ve de dört el eserler çalmanın faydalarını sıralamıştır. Duarte (2002) ise tek bir besteci üzerine yapılmış bir çalışma olması dışında bestecinin eserlerinde ekletisizm öğelerini inceleyen yönüyle bütün çalışmalardan farklılık göstermektedir.

Düetler ve düet besteleyen bestecilerin çok detaylı bir kataloğunu meydana getiren McGraw (2016) ve ensemble ve düetlerin tarihsel bilgisi ve değerine değinen Fairleigh (1980) ve Christiensen (1999) Petran (1945), betimsel özellik içeren çalışmalardan Arganbright (2007), Foster (2006), Gallaway ve Kirchner (2012), Kester (2019), How to play duets with piano (y.y) (2016), Joubert (2020) "Advantages Of Playing Duets (1982), Kandell (1982), Mamaliga (2019), Scriba (2010), Waltz (1954) ve gibi çalışmalar da bu repertuvara katkı sunmuş ve düet ve ensemble çalışmalarının değerini vurgulama amacı taşıyan, uygulama içermeyen ve sadece betimleyici özellikte çalışmalardır.

Benzer bir şekilde düet ve ensemble çalışmalarına genel bir bakış açısı kazandırmaya çalışarak ensemble türündeki isimlendirme kargaşasını açıklayan Polska (2018) da dikkate çarpmaktadır. Polska (2018) piyanoda birlikte seslendirmenin piyano sanatının özel bir alanı ifade ettiğini ifade etmiş ve bu durumu 1-pyanoda ortak müzik yapma süreci, 2-böyle bir süreçte katılımcıların nitel nitel kompozisyonu ve araçlar, 3-bu tür bir performans için yazılan eserlerin kendileri şeklinde sıralamıştır. Ayrıca yazarın açıklamalarında piyano düeti kelimesinin tam açıklamalı karşılığı olarak ve dört elli piyano düeti, iki piyanolu piyano düeti ve modifikasyonları şeklinde bir sınıflama olduğu görülmektedir (Polska, 2018: 167-168).

Son yıllarda piyano düet ve ensemble eğitimi ile ilgili çalışmaların daha çok uzak doğu asıllı araştırmacılar veya ülke olarak Çin den olduğu görülmektedir. Bu araştırmalardan Lee (2021), Tan (2007), Qian (2015) gibi araştırmalar da piyanoda düet çalmanın faydaları üzerinde duran, ensemble eğitiminin önemine dair katkıda bulunma amaçlı yapılmış ancak uygulama içermeyen doküman incelemesi şeklinde gerçekleştirilmiş çalışmalardandır. Bu araştırmalar içerisinde Qian (2015) piyano düet ve ensemble tarihini içermesi, çeşitli ensemble ve düet yarışmaları ile ilgili bilgi vermesi ve eğitimde düetlerin faydalarını içermesiyle diğerlerinden ayrılmaktadır.

Belirli bir düet repertuarı üzerinde çalışmanın piyanistlere çeşitli olanaklar sağladığına dikkat çeken ve bir repertuar oluşturularak içerikteki eserlerin piyanistlerin uyum, birliktelik gibi çeşitli sorunlarını aşmasına

katkıda bulunacağına dair tavsiye niteliğinde çalışmalar da bulunmaktadır. Bu çalışmalara Tan (2007) ve Boey (2004) örnek gösterilebilir. Bu çalışmalarda, gözlenen veya belirlenen teknik problemlerin çözümü amacıyla ve piyanistlerin çalması için adeta reçete niteliğinde bir eser listesi hazırlamıştır. Örneğin Boey (2004) çalışmasında orta ve üst teknik düzeye sahip piyanist öğrencilerin düet çalışmaları sürecindeki piyanistlerde teknik olarak karşılaşılabilecek sorunları şöyle belirlemiştir: Ritim, Birliktelik, Yorumlama (Artikülasyon, Dinamikler, Stil) Balans, Pedallar, İşaretler, Baş ve Vücut Pozisyonları ve Deşifre, araştırmacının yaklaşımı ise örneğin ritim başlığı altında gözlemlendiği bir aksak ritim sorununun çözümü için Çaykovky'nin 50 Rus danslarından sekiz numaranın dikkatlice çalışılması şeklindedir ve çeşitli eser çalışma önerileri sunmaktadır. Çalışmanın sonunda bu amaçla fayda sağlayacağı düşünülen bir eser çalışma listesi ve repertuvar önerisi sunulmaktadır (Boey 2004. s.17-82). Tan (2007) da benzer şekilde bir çalışma yapmıştır ancak onun çalışmasında seçilen eserler daha çok iki piyano ağırlıklıdır ve düet ve ensemble gibi her iki türde de gözlem ve öneriler sunulmaktadır (Tan, 2007: 32-84).

3.2. Farklı uzmanlık alanlarında yapılmış ancak piyanoda düet ve ensemble ile bağlantılı yurtdışı çalışmalar.

Aşağıdaki çalışmalar piyanoda düet çalma ile bağlantılı olan ancak farklı bilim dallarında yapılan araştırmaları içermektedir. Ülkemizde farklı uzmanlık alanlarından bu konuyla bağlantılı çalışmaya rastlanmamıştır.

İncelenen araştırmalardan Knoblich, Kourtis, Sebanz, Loer, Vesper (2013)'in çalışmalarında çok nadir ortaya çıkan bir beyin dalgasının piyanoda düet çalma ile bağlantısı gözlenmiştir. Araştırmacılar, insanların ortak eylemleri gerçekleştirirken kendilerinin ve ortaklarının bireysel eylemlerinin sonuçlarını ve ayrıca birleşik eylemlerinin sonuçlarını izleyip izlemediklerini araştırmışlardır. Bu çalışmada yapılan EEG kayıtları ile ("nedir" t.y.) ve dört el çalan piyanistlerin kişinin tepkisi sonucu ortaya çıkan özel bir beyin dalgası olan (P300) varlığının kaydedildiği vurgulanmaktadır (Knoblich, Kourtis, Sebanz, Loer, Vesper, 2013: 1049-1051).

Ching (2015) tarafından yapılan araştırmada ise düet seslendirmenin mental gelişiminde sorun olan kişilerde ritmik gelişim sağlayıp sağlamadığı sorusuna cevap aranmıştır ve mental geriliğe sahip olan 16 yaşındaki bir öğrencinin solo ve düet çalışmalarındaki ilgi ve motivasyon düzeyleri video kayıtları ile gözlenmiştir. Sonuçta özel eğitime ihtiyaç duyan öğrencinin öğrenmesinde motivasyon, öğretmenin eğitim ve yaklaşımı ve aile desteğinin anahtar rol oynadığı bu sayede öğrenmede ve ritmik gelişimde çarpıcı bir etki sağlandığı ve ritmik kesinliklerinde belirgin gelişmeler görüldüğü bulgusuna ulaşılmıştır (Ching, 2015: 11-12).

Bodeck, Lappe, S, Lappe M. ve Pantev (2017) ise insan beyninin tahmin mekanizmaları ve bu mekanizmaların işleyişi üzerine bir çalışma yapmışlardır. Kısa süreli piyano eğitimi ve dört el çalışmaları sonrasında MMN denilen beyindeki tahmin mekanizmaları ile ilgili elektriksel aktiviteden kaynaklanan bir bileşeni araştırmışlardır. Sonuç olarak dört el çalışmalarının ile beyindeki tahmin mekanizmalarını aktive ettiği ve MMN oranının arttığı görülmüştür (Bodeck, Lappe, S, Lappe M. ve Pantev 2017:1).

Dauer ve diğerleri (2019)'nin araştırması, insan beyninde sadece belli zamanlarda kendiliğinden oluşan, özellikle dikkat ile ilgili olan ve bazı kaynaklara göre beynin vücudu iyileştirmeye ve rahatlama sağladığı düşünülen *alpha band* (8-12 Hz) adı verilen bir beyin dalgası türünün kişinin piyanoda düet seslendirmesi sırasında da ortaya çıktığını ortaya koymuştur ("Alpha Band," 2022). Bu çalışmanın başka bir bulgusu ise, *alpha band* beyin dalgasının eseri dinlerken ya da bilgisayara eşlik ederken değil, bir başka müzisyene yapılan canlı eşliklerde meydana geldiği sonucuna ulaşılmıştır.

3.3. Yurtiçinde Yapılmış Piyano Düeti ve Piyano Ensemble ile İlgili Çalışmalar

Ülkemizde piyano düetleri ve piyano ensemble konusunda yapılan çalışmalar yayınlanma tarihine göre en eskiden en yeniye doğru sıralandığında Kasap (2006), Apaydınlı ve Yücetoker (2012), Ağayeva (2017), Kalkanoğlu ve Özparlak (2018), Karakuş ve Tufan (2018), Demirci (2018), Atalay (2019), Eminova (2020) ve Kalkanoğlu ve Özparlak (2022) şeklinde dokuz adet oldukları görülmektedir.

Çalışmalar uygulama içermeleri ve içermemeleri şeklinde sınıflandırıldıklarında Apaydınlı ve Yücetoker (2012), Karakuş ve Tufan (2018), Atalay (2019) in dahil olduğu üç adet çalışma öğrencilerle beraber uygulama içeren çalışmalar olarak ön plana çıkmaktadır. Geri kalan çalışmalar betimseldir ve uygulama içermemektedir.

Uygulamalı çalışmalardan Apaydınlı ve Yücetoker (2012) hem dört el değil de üç el olması hem de amaçları diğer iki çalışmadan ayrılmaktadır. Apaydınlı ve Yücetoker (2012) üç el çalışmalarının senkronizasyon, müzikalite ve artikülasyon problemlerini çözmeye katkısını ve üç el çalışmalarının dört el çalışmalarına katkı sağlayıp sağlamadığını araştırmıştır ve yaş düzeyi olarak üniversite çağındaki öğrencilere uygulama yapılmış olmasına rağmen öğrencilerin çalma açısından başlangıç düzeyinde olduğu anlaşılmaktadır. Araştırma sonucu üç el çalışmaların çözülmesi amaçlanan problemlere faydalı olduğu yönündedir.

Uygulama içeren diğer iki çalışma olan Karakuş ve Tufan (2018), Atalay (2019) in çalışmaları amaçları açısından yakınlık göstermektedir. Her iki çalışma da düet çalışmalarının motivasyona olan etkisini incelemiştir. Bu açıdan yapılan çalışmaların hepsinin başlangıç düzey piyano eğitimini içerdikleri görülmektedir, uygulama yapılan yaş aralığı açısından değerlendirildiklerinde diğer iki çalışma olan Karakuş ve Tufan (2018) ile Atalay (2019)'ın da yeni piyano öğrenen çocuklar ile çalışma gerçekleştirdiği görülmektedir. Karakuş ve Tufan (2018) ve Atalay (2019)'ın makale çalışması sonuçları açısından incelendiğinde ise "öğrencilerin dört el çalışmaktan mutlu oldukları" sonucuna ulaştıkları görülür (Karakuş ve Tufan, 2018: 122; Atalay, 2019: 51-60).

Bunun dışında kalan araştırmalar herhangi bir uygulama çalışması içermemektedir. İncelenen araştırmalardan dört el çalışmalarının önemi ilgili olarak ülkemizde ilk yayınlanan çalışma Kasap (2006)'ın makalesidir. Kasap (2006) makale çalışmasında düet tanımı ve düetlerin tarihi üzerinde durmuş, düetlerin piyano eğitimine olan katkıları hakkında bilgi vermiş ve eser ve besteci örnekleri kitap ve metodlar ile öneriler sıralanmıştır.

Ağayeva (2017) düetlerin piyano eğitimindeki önemi üzerinde durmakta ancak metod kitap önerisi ve düetlerin tarihçesini içermemektedir. Ancak piyanoda düet icrasında şef hareketleri sistemi gibi önemli öneriler ve icra ile ilgili tavsiyelerde bulunmaktadır. Bu açıdan Eminova (2020) ile bazı ortaklıklar içerdiği görülür.

Diğer makalelerden olan Kalkanoğlu ve Özparlak (2018)'ın makalesinde düetlerin tarihi ile ilgili bilgiye kısaca değinilmiştir. Bu makale daha çok düet çalışmalarının piyano eğitimine olan katkısına dair diğer makalelerden yapılmış bir derleme şeklinde olup düetlerin piyano eğitimindeki faydaları sıralanmaktadır.

Demirci (2018) altı el piyano literatürünün ülkemizdeki piyano eğitimindeki yerini araştırdığı makalesinde piyano ensemble konusunu altı el eserle ele alan tek çalışma özelliğine sahiptir. Piyano eğitimcilerine sorulan anket soruları ile veri toplanması amaçlanmıştır ve altı el eserlerin piyano eğitiminde olumlu katkıları olduğu ve daha çok kullanılması gerektiği sonuçlarına ulaşılmıştır. Çalışmada piyano eğitiminde ensemble ile ilgili metod ve kaynakça listesi yer almamıştır.

Atalay (2019) ise gerçekleştirmiş olduğu yüksek lisans tez çalışmasında başlangıç piyano eğitimi düzeyinde piyano düetlerinin öğrenme motivasyonuna olan etkilerini öğrenmeyi amaçlamıştır. Araştırmada düet ve ensemble tarihine değinilmemiş ancak ülkemizde bulunan ve kullanılmakta olan metod ve kaynakça listesi yer almıştır.

Eminova (2020)'nın makalesinde düet ve ensemble konusunun tarihine dair bilgiler mevcuttur. Araştırmacı konuyu terminolojik olarak da inceleyerek farklı görüşleri sıralamış, terminolojik karmaşayı açıklamak amacıyla eser örnekleri ve uzman görüşleri vermiştir. Daha önceki makalelerde bulunmayan eser örnekleri ve çeşitleri ile diğer çalışmalardan farklılık göstermekte ve icra ile ilgili önerileri ile de bütün çalışmalardan ayrılmaktadır. Araştırmacı metod konusunda da tavsiyelerde bulunmuş ülkemizde ensemble konusunda yazılan eserleri de inceleyerek Rus literatürü ile ilgili bilgi vermiştir. Ayrıca bu çalışmada Rus literatüründeki düet ve ensemble derslerinin içeriği ve piyano ensemble eğitimine dair öneriler ve bilgiler verilmektedir.

Ağayeva (2017) ve Eminova (2020)'nın çalışmaları içerdikleri terminolojik ifade ve bilgilerle de diğer araştırmalardan ayrılmaktadır ensemble terimi sadece bu iki araştırmada mevcuttur ve Eminova (2020)'nin çalışmasında piyanoda düet-düo-ensemble kelimelerinin farklı yazarların ifadesiyle karşılaştırmaları yapılmıştır. Bu iki çalışmada başka tez veya makalelerde bulunmayan "ensemble-şef işaret sistemi"nden bahsedilmektedir ve düet ve ensemble çalışmalarında dikkat edilmesi gereken noktalarla ilgili çalışma önerilerine rastlanmaktadır:

Dinleyicilere görünmeyen jestler, bakışlar, işaretler sistemi, aynı anda esere başlamak veya son akorda elleri kaldırmak, ustaca auftagt göstermek ortak icrada çok önemlidir. Sayfa çevirmek çok önemlidir, serbest el kimdeyse o sayfayı çevirmelidir, eğer serbest el yoksa o zaman kimin metin eksilteceği özel çalışmalarla belirlenir (Eminova, 2020: 184-185).

Kitap ve eser önerilerini içermeleri açısından değerlendirildiğinde Kasap (2006)'da ve Eminova (2020) Türkiye'de bulunmayan ancak literatüre ait metod kitap ve eser listesi bulunmaları ile farklılık göstermektedirler. Atalay (2019)'da ülkemizde ulaşılabilir kaynaklar listelenmiştir. Kalkanoğlu ve Özparlak (2018)'in çalışmasında ise herhangi bir metod eser veya kitap listesi bulunmamaktadır.

Kalkanoğlu ve Özparlak (2022) makale çalışmasında ülkemizde yayınlanmış dört el piyano eseri içeren 7 adet kitap tonal-makamsal-modal olmaları, düzenleme-özgün olmaları, çalma ve zorluk düzeyleri, albüm ya da müzik parçaları şeklinde olmaları gibi özellikleri açısından değerlendirilmiş ve tablo şeklinde sunulmuştur. Makalede kitapların sayıca az olduğu ve başlangıç düzeyinde kaldığı, gelişmiş düzeyde hiç kitap olmadığı, eserlerin büyük çoğunluğunun tonal olduğu ancak makamsal eserlere de yer verildiği ancak modal hiç çalışma olmadığı, özgün eserlerden oluşan sadece 4 albümün olduğu, uyarlama şeklinde sadece bir albüm olduğu, düzenleme ve uyarlama albüm sayısının birbirine yakın olduğu sonuçlarına ulaşılmıştır. Kalkanoğlu ve Özparlak'ın 2022 tarihli makale çalışması ise dört el eser içeren ülkemizde yayınlanan kitapları inceleyen tek makale olması ile farklılık göstermektedir (Kalkanoğlu ve Özparlak, 2022:100-104).

Sonuç

Ülkemizde yapılan çalışmalar sayıca az ve düzey olarak piyanoda başlangıç düzeyi içeren ve akademik amaçlı çalışmalar olduğu, tamamının piyano eğitimini amaçladığı tarih olarak 2006 yılına kadar dayanan çalışmalar olduğu ve ülkemizde bu konunun çok yeni bir alan olduğu görülmüştür.

Yurtdışı kaynaklı çalışmaların tarihinin 1925 yılına kadar dayandığı ve konuya yaklaşım açısından çeşitlilik gösterdiği sadece müzik eğitimi ile sınırlı olmayan hatta farklı disiplinleri de içeren sayıca çok fazla çalışma olduğu görülmüştür.

Farklı uzmanlık alanlarına ait iki çalışma dışında çalışmaların tamamına yakınının piyano düetleri ve piyano ensemble'lerinin piyano eğitimine katkılarını içerdiği görülmüştür.

Yurtiçinde yapılan çalışmaların tamamı piyano eğitimi amaçlanarak gerçekleştirilmiş oldukları ve akademik amaçlı çalışmalar oldukları görülmüştür. Ancak yurtdışında yapılan çalışmaların farklı amaçlarla farklı disiplinlerle de gerçekleştirildiği görülmüştür. Bu uzmanlık alanları arasında tıp ve biyoloji gibi alanlar göze çarpmaktadır. Bu çalışmalar ve inceleme yaklaşımlarının farklılığı alana çeşitlilik getirmektedir.

Yurtdışı çalışmalarda da piyano eğitiminin ağırlıklı olarak işlendiği görülmektedir ancak farklı konuları amaçlayan çalışmalara örneğin "piyanistler arasındaki empati ilişkisi"ni inceleyen, göz kontağı veya piyanistlere yapılan engellemelerin ve senkronizasyon ile ilişkisini veya piyanistler arasındaki iletişim gibi farklı değişkenleri inceleyen birden fazla çalışmanın varlığı görülmektedir. Ülkemizde yapılan çalışmalarda piyano düet ve ensemble çalışmanın motivasyon ve piyano eğitimine olan katkıları üzerine odaklanıldığı bilgisine ulaşılmıştır ancak empati ile ilgili bir araştırma ile karşılaşılmamıştır.

Ülkemizde farklı uzmanlık alanından bir çalışmaya rastlanılmamıştır.

Ülkemizde yapılan çalışmalardan sadece 3 tanesinin uygulamalı olduğu, bunlardan bir tanesinin 3 el ile ilgili olduğu ve hepsinin başlangıç düzeyde olduğu görülmüştür. Yurtdışı çalışmalardan uygulamalı olanlar amaç olarak ülkemizden farklılıklar göstermektedir. Ancak başlangıç düzeyde olmadıkları daha üst düzeyde piyano çalışmaları içerdikleri görülmüştür.

Kaynaklar

- Ağayeva, M. "Piyano İcracısının Gelişim Sürecinde Piyano Düetlerinin Rolü ve Önemi". *Central and Eastern Online Library*. 35: 412-414. Erişim: 15 Haziran 2020. <https://www.ceeol.com/search/article-detail?id=568209>.
- Alpha Beyin Dalgaları. Erişim. 23 Şubat 2021 <https://www.izlesene.com/video/alfa-beyin-dalgaları-alpha-8-12-hz/8390536>
- Apaydımlı, K., Yüçetoker, İ. "The Situation of the importance of three-hand pieces in piano education". *Procedia Social and Behavioral Sciences* 51. 541-545 . (2012). Erişim 25 Haziran 2022. <https://dx.doi.org/10.1016/j.sbspro.2012.08.203>
- Arango, D. "Colombian Piano Music For Four Hands: A Historical Context And A Performance Catalog". Doktora tezi, Iowa Üniversitesi. (2013). Erişim: 01 Temmuz 2022. https://iro.uiowa.edu/discovery/delivery/01IOWA_INST:ResearchRepository/12730691690002771?#13730719250002771
- Arganbright, N., Weekley, D. "The Piano Duet A Medium For Today". *The American Music Teacher*. (2007). Erişim 10 Temmuz 2022 <https://www.thefreelibrary.com/The+piano+duet%3A+a+medium+for+today.-a0162113038>
- Bindman, E. "The Brandenburg Duets: why I piano 4 hands and not for 2 pianos?". (8 Haziran 2009). Erişim: 10 Temmuz 2022 <https://crosseyedpianist.com/2019/06/08/the-brandenburg-duets-why-1-piano-4-hands-and-not-2-pianos/>.
- Bodeck, S., Lappe, C., Lappe, M., Pantev, C. Shared Neural Mechanisms For The Prediction Of Own And Partner Musical Sequences After Short Term Piano Duet Training. *Frontiers in Neuroscience* (11) 165. (2017) Erişim: 11 Temmuz 2022 doi 10.3389/fnins.2017.00165

- Boey, H.Y. "Teaching Intermediate Level Technical And Musical Skills Through the Study And Performance And Selected Piano Duets". (Doktora Tezi West Virginia University Morgentown West Virginia). 2004. Erişim Tarihi: 11.Haziran 2022
https://researchrepository.wvu.edu/etd/2550/?utm_source=researchrepository.wvu.edu%2Fetd%2F2550&utm_medium=PDF&utm_campaign=PDFCoverPages
- Cambridge Dictionary. "ensemble". (t.y.) Erişim Tarihi: 11.09.2022
<https://dictionary.cambridge.org/dictionary/english/ensemble>
- Chau On Ki. "The Educational Merits in Playing Piano Duet". The Education University Of Hong Kong Faculty of Liberal Arts And Social Sciences Department Of Cultural And Creative Arts Bachelor Of Education. Hong Kong Education University. Hong Kong. 2018. Erişim Tarihi 22.09.2020
<https://repository.eduhk.hk/en/publications/the-educational-merits-in-playing-piano-duet>
- Ching, L. "Case Study of Teaching And Playing Piano Duet To Improve Overall Rhythmic Sense For Mental Handicap Student". The Hong Kong Institute of Education For The Degree Of Bachelor Of (Honours) In Creative Arts And Culture. 2015. Erişim Tarihi 20.09.2021
<http://repository.lib.ied.edu.hk/pubdata/ir/link/pub/201716051.pdf>
- Christiansen, T. "Four-Hand Piano". *Transcription and Geographies Of Nineteen-Century Musical Reception. Journal Of The American Musicological Society*. 52. (2) 255-298. 1999. Erişim Tarihi 20.04.2021
<https://www.jstor.org/stable/831999>
- Dauer, T., Gang, N., Fujioka, T., Hubert, M., Nanou, C., Reid, W., Roman, I., Takako, F., Washburn, A. Wright, M. "Musical Role Asymmetries in Piano Duet Performance Influence Alpha-Band Neural Oscillation and Behavioral Synchronization". *Frontiers in Neuroscience*. (15 Ekim 2019) Erişim Tarihi 20.08 2020.
<https://doi.org/10.3389/fnins.2019.01088>
- Duarte, V. "Ronaldo Miranda's Solo And Four-Hand Piano Works: The Evolution Of Language Towards Musical Eclectisizm". Doctoral Dissertation, The University Of Arizona. 2002. Erişim Tarihi 12.10.2021.
<https://repository.arizona.edu/handle/10150/280012>
- Eminova, N. "Piyano Ensemble Türünün Tarihsel Gelişimi, İcracılık Ve Çağdaş Müzik Eğitimindeki Yeri". *Turkish Studies.net*. 15(1). 175-194. 2020. Erişim Tarihi 12.06.2022
<https://dx.doi.org/10.29228/TurkishStudies.37847>
- Fairleigh, J.P. Mozart The Genesis Of The Piano Duet. *American Music Teacher*.29 (5) Nisan Mayıs 6-8,10,12. 1980. Erişim Tarihi: 16.03.2021.
https://www.jstor.org/stable/43535456?Search=yes&resultItemClick=true&searchText=mozart%20and%20the%20genesis%20of%20the%20piano%20duet&searchUri=%2Faction%2FdoBasicSearch%3FQuery%3Dmozart%2Band%2Bthe%2Bgenesis%2Bof%2Bthe%2Bpiano%2Bduet&ab_segments=0%2Fbasic_search_gsv2%2Fcontrol&refreqid=fastly-default%3A04ac2e4c32355cb73896613b1d659718
- Fayziyeva, M., Gumarov, M., ve Ovchinnikov V. "Artistic Aspects Of The Performing Interpretation Of Piano Ensemble Music By The Ligeti György". *Euroasian Music Science Journal*. 2 (1) . 2020. Erişim Tarihi: 20.06.2022 doi.org/10.52847/EAMSJ/vol_2020_issue_2/A1
- Foster, A. "The Piano Duet – Ten Exciting Pedagogical Benefits. *American Music Teacher*, Şubat/Mart 2006, Vol. 55 Issue 4, p86. Erişim Tarihi: 20.06.2022 (<http://connection.ebscohost.com/c/articles/20055886/piano-duet-ten-exciting-pedagogical-benefits>)
- Galloway, D. ve Kirchner, J.M. "Dynamic Duos-Energise and Synergize While Teaching Piano Duets". *American Music Teacher*, 65.(5),16-19, 2012. Erişim Tarihi: 22.06.2022 <https://www.jstor.org/stable/43539979>
- Haddon, E., ve Hutchkinson, M. "Emphaty in Piano Duet Rehearsal and Performance". *Empirical Musicology Rewiew*. 10, 2.2015. Erişim Tarihi: 22.05.2021 <https://emusicology.org/article/view/4573/4165>
- Hagira, N., Nishimoto, K., & Oshima, C. "A Piano Duo Support System For Parents To Lead Children To Practice Musical Performance. *Transactions on Multimedia Computing, Communications and Applications*". *Research Gate* . 3(2). 2007. Erişim Tarihi: 22.04.2022
https://www.researchgate.net/publication/220214425_A_piano_duo_support_system_for_parents_to_lead_children_to_practice_musical_performances
- Henderson, A.M. "Duets For Two Pianos (Four Hands) (Original Works)" *Proceedings of the Musical Association* (52.)1-11. 1925. Erişim Tarihi: 25.05.2022 <https://www.jstor.org/stable/765592>
- How to play duets with piano Erişim Tarihi: 20.05.2022. <https://bestdigitalpianoguides.com/how-to-play-duets-with-piano/?unapproved=84690&moderation-hash=20c5cbd8c43e12bd531611b7d0dea977#comment-84690>
- Işıktaş, B. "Dünyada ve Türkiye'de Organoloji Çalışmaları Çalgıların Sınıflandırılması, İşlevi ve Anlamı". *Uluslararası Hakemli Müzik Araştırmaları Dergisi (UHMAD)* (12.) .1.(2018) Erişim Tarihi: 28.05.2022
- Joubert, S. "The Advantages Of Playing Duets. The London Piano Institute". (20 Şubat 2020) Erişim Tarihi: 15.06.2022 <https://www.londonpianoinstitute.co.uk/the-advantages-of-playing-duets/>
- Kasap Tecimer, B. "Piyano düetleri: Tarihsel Gelişimi ve Piyano Eğitimindeki Önemi". *Selçuk Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*, 21-22 (173-192). (2006). Erişim Tarihi:24.04.2022

- Kalkanoğlu, B., Özparlak, Ç.S. "Piyano Eğitiminde Dört El Çalışmalarının Yeri Ve Önemi". *Akademik Sosyal Araştırmalar Dergisi*.6(68), 610-617. (2018) Erişim Tarihi: 23.04.2022
- Kalkanoğlu, B., Özparlak, Ç.S. "An Examination Of The Piano Four-Hands Albums In Turkey And The Piano Four Hands Pieces Included In These Albums". *International Journal Of Education Technology And Scientific Researches*. 7(17) 96-120. (2022) Erişim Tarihi: 20.04.2022 <http://dx.doi.org/10.35826/ijetsar.440>
- Karakuş Z. ve Tufan E. "Başlangıç Piyano Eğitiminde Dört El Kullanımının Önemi". *Journal Of Music Science* 3. (2) (122-149). (2018) Erişim Tarihi: 25.06.2022
- Kandell, L. "Ins And Outs Of Piano Duets". *New York Times*. (6 Haziran 1982) Erişim Tarihi: 07.07.2019 <https://www.nytimes.com/1982/06/06/arts/the-ins-and-outs-of-piano-duets.html>
- Kawase, S. "Gazing Behavior And Coordination During Piano Duo Performance". *Atten Percept Psychophys*. 76 (2) : 527-40.(Ekim 2013) Erişim Tarihi: 24.07.2021 doi 10.3758/s13414-013-0568-0
- Keller, P.E., Knoblich, G., Repp, B.H. "Pianists Duet Better When They Play With Themselves: On The Possible Role In Action Simulation And Synchronisation". *Pub Med* . 16(1)102. (Mart 2007)Erişim Tarihi: 15.10.2021 doi:10.1016/j.concog.2005.12.004
- Kester, N. "The Benefit of Playing Piano Duets and Duos". *Nancie Kester Music* 17 Şubat 2019 Erişim Tarihi 24.06.2021 <https://www.nanciekester.com/blog/2019/2/the-benefit-of-playing-piano-duets-and-duos>
- Kim, H.J. "Translating the Orchestra: Liszt's Two Piano Arrangements Of His Symphonic Poems". *Journal of Musical Research*. 35 (4). 299-323. (Ekim 2016) Erişim Tarihi: 17 Mart 2022 doi:10.1080/01411896.2016.1237823
- Knoblich, G., Kourtis, D., Loehr, J.D., Sebanz, N., Vesper, C. "Monitoring Individual And Joint Action Outcomes In Duet Music Performance". *Journal Of Cognitive Neuroscience* 25:7.1049-1061. (Haziran 2013) Erişim Tarihi: 22 05 2022 doi:10.1162/jocn_a_00388
- Landre, N. "American Piano Duets". *The American Music Teacher*. 32. (2) November-December. 26-28-29. (Kasım Aralık 1982)Erişim Tarihi: 22 Kasım 2021 <https://www.jstor.org/stable/43541512>
- Landre, N. "French Music For Piano Duet". *The American Music Teacher*. 32 (4) 48-50-51. (Şubat Mart 1983) Erişim Tarihi: 05.05 2022 <https://www.jstor.org/stable/43541589>
- Lee, K.Y."The Interpretations And Pedagogical Strategies Of Piano Ensemble Music". *Advances In Social Science Education And Humanities Research*. 572. 58-65. 2021. Erişim Tarihi: 25.05.2022 <https://doi.org/10.2991/assehr.k.210813.009>
- Lubin, E. "The Piano Duet Style". *The American Music Teacher*. 1. 35-40 (1969)
- Mamaliga, M. Теоретические Проблемы Фортепианного Дуэта Как Жанра Композиторского Творчества "Bestecilik Yaratıcılığında Bir Tarz Olan Piyano Düetindeki Bazı Teorik Problemler" *International University of Moldova, Institute of Philological and Intercultural Research*. 3-4. (2019) Erişim Tarihi: 27 04. 2021 https://ibn.idsi.md/sites/default/files/imag_file/232-239.pdf
- McGraw, C. "Piano Duet Repertoire: Music Originally Written For One Piano Four Hands by Cameron Graw". *Music Reference Services Quarterly*, 20: 1. 59-60. (2016) Erişim Tarihi: 22 07.2021. https://archive.org/details/pianoduetreperto000mcgr_s2d0/page/n3/mode/2up
- McKay, E.N. "Shubert and Hummel: Debts and Credits". *The Musical Times*, 140, 30-35. (1999) Erişim Tarihi: 20 04 2022 <https://www.jstor.org/stable/1004492>Nedir (t.y.) <https://www.nedir.com/eeg>
- Nicholas, J. "Team Sprit". *International Piano*, Kasım Aralık 48-49-51.(2007) Erişim Tarihi 14.04.2021
- Onuk, Ö. "Dünyanın En Eski Çalgıları Taş Devri Flütleri". *Manas Sosyal Araştırmalar Dergisi*. 8 (1) 176-184. (2019). Erişim Tarihi: 23 Nisan 2021 doi:10.33206/mjss.478456
- Quian, Y. "Necessity And Practical Research And Integrating Piano Duet In Piano Teaching In Advanced Normal Schools". *CS Canada Cross-Cultural Communucation*. 11 (7) 93-97. (2015) Erişim Tarihi: 04.04.2021 doi: 10.3968/7205
- Petran, L.,A., "Piano Duets". *Bulletin of the American Musicological Society*. Southeastern Chapter. 8. s.10. (Kasım 1945) Erişim 23.04.2021. <https://www.jstor.org/stable/829380>
- Polska, I. "The Piano Duet In The System Of Piano Ensemble: Genre-Тypical Aspects" (Фортепіанний Дуєт У Системі Фортепіанного Ансамблю: Жанрово-Типологічні Аспекти). *Kharkiv State Academy Of Culture*. 61, 167-178. (2018) Erişim Tarihi 19.10.2021 <https://doi.org/10.31516/2410-5325.061.017>
- Pridonoff, E.& Pridonoff, E. *Coaching Duet/Duo Piano*. *American Music Teacher*. No:2 62-63. Ekim/Kasım October (2007) Erişim Tarihi: 20.10 2021 <https://www.proquest.com/openview/6816554e2d6d09522793f1064dfb4f6c/1?pq-origsite=gscholar&cbl=40811>
- Sasanfar, J. "Thinking Outside The Piano Duet: Collaborative Playing Opportunities For Elementary-Level Piano Students". *American Music Teacher*. (2013)
- Scriba, G.W. "The Piano Duet As Teaching Medium: An Overview And Selective Syllabus For The Beginner Pianists". *Licence Dissertation, University Of Pretoria*. (21 Eylül 2010) Erişim Tarihi: 14 04 2021

- <https://repository.up.ac.za/handle/2263/28090>
- Shockley, R. "Advanced group instruction: some implications for teacher training". College Music Symposium. Carroll, C. M. (Ed.), The College Music Society. (1 Ekim 1982) Erişim Tarihi: 21 20 2021 <https://symposium.music.org/index.php/22/item/1915-advanced-group-instruction-some-implications-for-teacher-training>
- Steward, P. "Piano Duet: A New MTNA Competition". American Music Teacher. April-May 4-5. (Nisan Mayıs 2006) Erişim Tarihi: 04 04 2021 <https://www.jstor.org/stable/i40140834>
- Tureng. (t.y.) "Ensemble". Erişim Tarihi 10.08.2022 <https://tureng.com/tr/turkce-ingilizce/ensemble>
- Tan, Y.B.C. "Teaching Intermedial-Level Technical And Musical Skills Through The Study And Performance Of Selected Piano Duos".Yayımlanmamış Doktora Tezi. West Virginia University. (2007) Erişim Tarihi: 10.01.2022 <https://www.scribd.com/document/458095317/Teaching-intermediate-level-technical-and-musical-skills-through>.
- Waltz, H., B. "Duet Playing And Four Hand Piano Music". American Music Teacher: (Mart Nisan 1954) Erişim Tarihi: 04 10.2021 <https://www.jstor.org/stable/43535893>
- Williamon, Q. Davidson, J. "Coordinating Duo Piano Performance" (t.y.). Erişim Tarihi: 10.02.2021 <https://www.escom.org/proceedings/ICMPC2000/Sun/Williamo.htm>
- Veselinska, D.M. "The Place Of Four-Hand Ensemble Playing In Metodologies For Primary Piano Training". International Journal 35(2)711-715. (2019) Erişim Tarihi: 11.09.2021 <https://ikm.mk/ojs/index.php/kij/article/view/1657>
- Yan, N. "Study On Aplication On Piano Duet In Piano Teaching". 3rd International In Conference On Education, Management, Arts, Economics And Social Science (ICEMAESS 2015). Atlantic Press. .238-241. (2016) Erişim Tarihi 10.04.2022 Doi: :10.2991/icemaess-15.2016.53

AN EXAMINATION OF STUDIES CONDUCTED IN TURKEY AND FOREIGN COUNTRIES ON PIANO DUET AND PIANO ENSEMBLE

Ömer Alper ERDOĞAN, Ebru TUNCER BOON

ABSTRACT

Duet and ensemble studies, which enable more than one person to perform together on the piano, offer students and pianists opportunities related to unity that they cannot obtain in solo studies. The first contributions that come to mind include listening, sharing the keyboard, creating a common language, working together, and getting to know a different repertoire. It is observed that students who have previously progressed in solo piano face a different repertoire when they study four-hand works, improve their association skills, and enjoy studying the piano more. The increase in the number of studies on this subject has led to the need to regularly present information about their content by examining and classifying them. For this purpose, research published abroad and in Turkey on the subject of duet, duo, four-hand, and piano ensemble were examined. The document review method reveals piano studies education's contribution to the young, and results achieved in terms of literature were evaluated. According to the data obtained in the research, it has been seen that the number of overseas case studies is much higher than those conducted in our country and that they go back far; on the other hand, studies carried out in our country have been conducted recently and are small in number. In addition, it has been seen that the studies carried out in our country are aimed at the initial level of piano education. In addition to all these, it has been learned that a very large part of the studies carried out, whether they are of foreign or domestic origin, have been carried out for descriptive purposes regarding the benefits of duet and ensemble studies for piano education.

Keywords: Duet, Duo, Piano Four Hand, Piyano Ensemble, Piyano duets